

In *Het Financieele Dagblad* van 2 mei pleit rechtsbijstandsverzekeraar DAS voor een Autoriteit Juridische Markten. Deze autoriteit zou de toezichthouder moeten worden van alle juridische beroepen. Hierdoor zorg je er volgens DAS voor dat dienstverleners 'hun boeltje op orde houden' en niet 'de slager zijn eigen vlees keurt'.

'Het zou ten strengste verboden moeten worden het gezegde "De slager die zijn eigen vlees keurt" nog in discussies als deze te gebruiken. In de eerste plaats moeten we ons pas echt zorgen gaan maken als de slager zich niet meer om de kwaliteit van zijn eigen waar bekommert. Voorts spreekt er een ongepast wantrouwen uit tegen de vakbekwaamheid en integriteit van een traditioneel zorgzame ambachtsman. In de derde plaats wordt vergeten dat niemand zo streng is over de kwaliteit van een prestatie als iemand die hetzelfde werk doet. Toch meen ik dat toezicht nodig is als een van de waarborgen voor de naleving van regels die met deskundigheid en integriteit te maken hebben en om intern en extern daarvan verantwoording te kunnen afleggen. Toezicht moet sober en effectief zijn en vooral risicogericht. En de toezichthouder

moet weten waar die risico's te vinden zijn. Het is reeds daarom niet verstandig één toezichthouder voor alle juridische beroepen in te stellen. Deze beroepen verschillen teveel van elkaar. Het BFT houdt toezicht op ambtsdragers die vooral in verband met de rechtszekerheid aan hoge eisen moeten voldoen. Dat is heel iets anders dan toezicht houden op de advocatuur die gericht is op bij uitstek partijdige dienstverlening en bovendien zeer divers van samenstelling is. We hebben al autoriteiten genoeg in dit land en de Nederlandse Zorgautoriteit laat zien dat daaraan óók grote risico's zijn verbonden. Dus maar even niet zo doen.'

EENS

Jeroen Recourt,
Tweede Kamerlid PvdA

'Om consumenten te kunnen beschermen tegen misbruik moet ook op juridische markten een autoriteit worden ingesteld die toezicht houdt op alle juridische dienstverleners. De tijd dat de klassieke juridische beroepen dit zelf konden bepalen, is voorbij. Regeren is vooruitzien. Jammer genoeg zijn we maar zeer beperkt in staat om min of meer zekere verwachtingen van de toekomst te hebben. Regeren is dan ook vooral regelgeving aan de tijd aanpassen met de ambitie dit zo duurzaam mogelijk te doen. Laat ik toch een relatief veilige poging wagen een blik in de toekomst te werpen waar het juridische dienstverlening betreft: steeds meer aanbieders van juridische producten zullen de markt betreden. Preciezer: steeds meer aanbieders die geen notaris of advocaat zijn. Dat is nu reeds het geval. Onder meer rechts-hulpverzekeraars, scheidingsbemiddelaars,

makelaars en (internationale) aanbieders van rechtshulp op internet eisen een steeds groter deel van de markt op. Op al die aanbieders is geen gereguleerde kwaliteitscontrole. Op al die aanbieders is geen tuchtrechtelijk sanctiestelsel van toepassing. De consument staat in de kou, de markt is geen *level playing field*. Advocaten en notarissen kennen deze (kostenverhogende) verplichte waarborgen immers wel en krijgen daar overigens enkele monopolies voor terug. Bescherming en controle moet dus voor de hele markt worden geregeld, waarbij het voor de hand ligt dit in één hand te brengen. We hebben dus een autoriteit nodig die de klassieke juridische beroepen overstijgt. Die open blik vraagt ook dat we nadenken over wie we welke rechten en bevoegdheden geven. Voltaire zei het immers al: "Il faut cultiver notre jardin".

Stelling:

Het toezicht van juridische beroepen zou onder een

Autoriteit
Juridische
Markten
moeten vallen

ONEENS

Fred Hammerstein,
voorzitter bestuur Bureau
Financieel Toezicht

EENS

*Herman van den Eerenbeemt,
notaris Amsterdam*

‘Op de juridische beroepen wordt verschillend toezicht gehouden. De advocaat is onderworpen aan het toezicht door de deken van de orde van advocaten. Op de notaris wordt toezicht gehouden door het Bureau Financieel Toezicht (BFT). De jurist werkzaam bij een rechtsbijstandsverzekeraar en veelal geen advocaat, valt onder het verzekeraarstoezicht, zoals door de Autoriteit Financiële Markten en De Nederlandsche Bank uitgeoefend. Deze jurist is niet onderworpen aan tuchtrecht. Toezicht is de laatste jaren een onderwerp van discussie. Binnen de advocatuur speelt het wetsvoorstel over het toezicht op de advocatuur. Waarschijnlijke uitkomst is de instelling van een nieuw college van toezicht, onderdeel uitmakend van de Nederlandse Orde van Advocaten. DAS vindt deze manier van toezicht vergelijkbaar met “een slager die zijn eigen vlees keurt”. Voor het notariaat gaat dit verwijt niet op, omdat het BFT als autoriteit fungeert. Sinds de uitbreiding van haar taken ziet het toezicht naast de financiën, ook op

de kwaliteit en integriteit. Aan dit integrale toezicht door het BFT zijn op dit moment alleen notarissen en gerechtsdeurwaarders onderworpen. Advocaten vallen alleen onder het toezicht van het BFT voor zover het gaat om de naleving van de Wwft [Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme – red.]. Komt daar nog bij het intercollegiaal toezicht door middel van peer reviews en toetsing ter bevordering van de kwaliteit, dan zal de notaris de meest gecontroleerde juridische beroepsbeoefenaar zijn. Waar de consument vertrouwen moet en wil hebben in de kwaliteit van de verschillende juridische beroepsbeoefenaars, zal het in zijn belang zijn dat het toezicht op een eenduidige manier uitgeoefend kan worden op basis van een gelijke kwaliteitsstandaard. Het belang van het notariaat om het BFT te laten verworden in één “Autoriteit Juridische Markten” is duidelijk met het oog op de plannen ter doorberekening van de kosten van toezicht en tuchtrecht op de juridische beroepen.’

‘De directie van DAS is razend over de Europese uitspraak over vrije advocatenkeuze, zo blijkt uit het interview in *Het Financieele Dagblad*. Waar DAS niet over spreekt, is dat een heel groot deel van de rechtsbijstand niet door advocaten wordt verleend. In die markt kan DAS prima actief zijn, zoals DAS ook concurreert met accountants en administratiekantoren door online boekhouden aan te bieden. In Nederland worden juridische adviezen door een grote groep adviseurs gegeven, waaronder accountants, administratiekantoren, incassobureaus, bedrijfsadviseurs en medewerkers van banken. Er zijn vele procedures die zonder advocaat gedaan kunnen worden. Verder is het niet verboden dat DAS een advocatenkantoor opricht, op voorwaarde dat het kantoor aan de onafhankelijkheidseisen van de advocatenwetgeving voldoet. Dus begrijp ik niet waar DAS zich druk over maakt. DAS lanceert het

idee van een “Autoriteit Juridische Markten”, een nieuwe toezichthouder. Dat vind ik geen goed idee. In Nederland begint zo langzamerhand een kluwen van ondoordachte toezichtwetgeving te ontstaan, waarin alleen juridische mandarijnenwetenschappers nog hun weg kunnen vinden. Angstwekkende voorbeelden zijn de Wet op het financieel toezicht (Wft) en de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme. Een “Wft” voor de juridische dienstverlening is naar mijn mening ongewenst. Er is geen bezwaar tegen om te kijken naar een andere organisatie van de juridische dienstverlening in brede zin (dus niet alleen de klassieke juridische beroepen). En dan heb ik nog wel wat ideeën. Zo lijkt het mij een goed idee om het rechtsbijstandsverzekeringsverbod af te schaffen voor advocaten en notarissen, zodat er meer concurrentie komt in de markt van de rechtsbijstandsverzekeringen.’

ONEENS

*Ellen Timmer,
advocaat Rotterdam*